

॥४॥ आर्येण रामेणेत्यन्वयः ॥ चीरवसनंदत्वा मया सह प्रव्राजित इत्यन्वयः ॥ ५॥ ६॥ समुपास्थाय स्वसमीपे स्थापयित्वा ॥ समुपाघ्रायेति पाठांतरं ॥ ७॥ वीरव्रतं सुदृढं पितृवा
 क्यपालनव्रतं ॥ ते तव नाशादिमां पश्चिमावस्थां गतास्मि ॥ तामवस्थामाह ॥ विधवाकृतेति ॥ ८॥ नार्याः भर्तुर्मरणं प्रथमवैगुण्यं मुख्योऽनर्थः ॥ यत्तु भर्तुः प्रथमं मरणं नार्यावैगु
 ण्यं दुश्चरित्रमूलमित्यर्थस्तन्न ॥ एवं हि सर्वविधवानामसतीत्वापत्तेः ॥ संवत्तः अतीतः ॥ ९॥ महदुःखं प्रपन्नायामम मरणमेव वरमिति शेषः ॥ हियतोयस्त्वं मां त्रातुमुद्यतः सोपित्वं
 सकामाभवकैकेयिहतोयंकुलनंदनः ॥ कुलमुत्सादितं सर्वं त्वया कलहशीलया ॥ ४॥ आर्येण किन्नुकैकेय्याः कृतं रामेण विप्रियं ॥ यन्म
 या चीरवसनंदत्वा प्रव्राजितो वनं ॥ ५॥ एवमुक्त्वा तु वैदेही वेपमाना तपस्विनी ॥ जगाम जगतीं बालाछिन्ना तु कदलीयथा ॥ ६॥ सामुह
 र्तात्समाश्वास्य परिलभ्याथ चेतनां ॥ तच्छिरः समुपास्थाय विललापाय ते क्षणा ॥ ७॥ हाहतास्मि महाबाहो वीरव्रतमनुव्रत ॥ इमां तप
 श्चिमावस्थां गतास्मि विधवाकृता ॥ ८॥ प्रथमं मरणं नार्या भर्तुर्वैगुण्यमुच्यते ॥ सुवत्तः साधुवत्तायाः संवत्तस्त्वं ममाग्रतः ॥ ९॥ महदुः
 खं प्रपन्नायामग्रायाः शोकसागरे ॥ यो हि मामुद्यतस्त्रातुं सोपित्वं विनिपातितः ॥ १०॥ साश्वश्रूर्मम कौसल्या त्वया पुत्रेण राघव ॥ वत्स
 लाते यथा धेनुर्विवत्सा वत्सलाकृता ॥ ११॥ उद्दिष्टं दीर्घमायुस्ते दैवज्ञैरपि राघव ॥ अनृतं वचनं तेषां मत्पायुरसिराघव ॥ १२॥ अथवान
 श्यति प्रज्ञा प्राज्ञस्यापि सतस्तव ॥ पचत्येनं तथा कालो भूतानां प्रभवोऽद्ययं ॥ १३॥ अदृष्टं मृत्युमापन्नः कस्मात्त्वं न यशास्त्रवित् ॥ व्यसना
 नामुपायज्ञः कुशलोऽप्यसि वर्जने ॥ १४॥ विनिपातितो राक्षसैरिति शेषः ॥ १०॥ सावत्सला मम श्वश्रूस्त्वया पुत्रेण राक्षसहतेन वत्सला धेनुरिव विवत्साकृता ॥ ११॥
 दैवज्ञैर्वसिष्ठादिभिरिति शेषः ॥ यतोऽल्पायुरसि अतस्तेषां वचनं मिथ्या ॥ १२॥ अथवेति अथेति प्रश्ने ॥ प्राज्ञस्य सतस्तवापि प्रज्ञा नश्यत्यथ नाशं प्राप्ता किं ॥ येन प्रज्ञादौर्बल्यात्
 मुनोऽरिव शंप्राप्त इति शेषः ॥ वा अथवा ॥ हियतः कालो भूतानां प्रभवः प्रभवाय हेतुस्तस्मादयमेनं प्राणिनं तथा पचति ॥ तत्तत्कर्मफलं प्रापयति ॥ काल ईश्वरः ॥ अतः प्राज्ञोपित्वम
 प्राज्ञो जात इति भावः ॥ १३॥ हियतस्त्वं व्यसनानां वर्जने उपायज्ञः तदनुष्ठाने कुशलश्चासि ॥ तस्मात्कस्माद्देतोरदृष्टं पूर्वमज्ञातं मृत्युमापन्नः ॥ अत्र हेतुं न पश्यामीति भावः ॥ १४॥